

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/13608.**

Benyújtás dátuma: **2026-02-11 14:17**

Parlex azonosító: **2KS6GIJ00001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sebián-Petrovszki László (DK), Arató Gergely (DK), Barkóczi Balázs (DK), Dr. Dávid Ferenc (DK), Földi Judit (DK), Gréczy Zsolt (DK), Gy. Németh Erzsébet (DK), Hegedüs Andrea (DK), Dr. Komáromi Zoltán (DK), Kálmán Olga (DK), Dr. Oláh Lajos (DK), Rónai Sándor (DK), Dr. Vadai Ágnes (DK), Varga Ferenc (független), Varga Zoltán (DK), Varju László (DK)**

Törvényjavaslat címe: **Az akkumulátorgyártó és feldolgozó vegyi üzemek azonnali ellenőrzéséről, valamint a lakosság, a munkavállalók és a környezet fokozott védelméről**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „az akkumulátorgyártó és feldolgozó vegyi üzemek azonnali ellenőrzéséről, valamint a lakosság, a munkavállalók és a környezet fokozott védelméről” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2026. évi törvény

az akkumulátorgyártó és feldolgozó vegyi üzemek azonnali ellenőrzéséről, valamint a lakosság, a munkavállalók és a környezet fokozott védelméről

- [1] Az Országgyűlés felismerve, hogy a környezet védelme, a természeti erőforrásokkal való felelős gazdálkodás és a fenntartható fejlődés biztosítása az állam és a társadalom közös felelőssége,
- [2] megerősítve elkötelezettségét a jövő generációk egészséges környezethez való jogának érvényesítése iránt,
- [3] figyelemmel az Alaptörvényben rögzített kötelezettségekre, amely szerint a természeti erőforrásokat – különösen a földet, a vizet, a biológiai sokféleséget és a kulturális értékeket – a nemzet közös örökségeként kell megóvni,
- [4] tudatában annak, hogy az ipari és technológiai fejlődés, így az akkumulátorgyártás is, csak a környezetvédelmi, egészségügyi és társadalmi biztonsági szempontok teljes körű érvényesítésével valósulhat meg, különös tekintettel azokra a közelmúltban nyilvánosságra került esetekre, amelyek egyes ipari létesítmények működésével összefüggésben súlyos munkavédelmi és környezetvédelmi hiányosságokra, valamint a lakosság és a munkavállalók egészségét veszélyeztető kockázatokra hívták fel a figyelmet,
- [5] továbbá figyelembe véve Magyarország nemzetközi kötelezettségeit, különösen az Európai Unió környezetvédelmi joganyagát, a Párizsi Klímaegyezményt, valamint az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljait,
- [6] azért, hogy az ipari beruházások a helyi közösségek érdekeinek, a természetes környezet védelmének és a társadalmi felelősségvállalás elvének egyidejű érvényesítésével valósuljanak meg, a következő törvényt alkotja:

1. §

E törvény célja, hogy Magyarország területén az akkumulátorgyártó, illetve feldolgozó üzemek működése csak olyan feltételek mellett valósulhasson meg, amelyek biztosítják:

- a) a környezet és a természeti erőforrások védelmét,
- b) a lakosság egészségének, életminőségének megóvását,
- c) a munkavállalók biztonságos és jogszerű foglalkoztatását,
- d) valamint a gazdasági tevékenység társadalmi felelősségvállaláson alapuló fenntarthatóságát.

2. §

E törvény alkalmazásában:

- a) *akkumulátorgyár*: olyan ipari üzem, amely energiatároló eszközök (különösen lítium-ion, szilárdtest vagy egyéb kémiai akkumulátorok) gyártására, összeszerelésére, újrahasznosítására vagy bontására szolgál;
- b) *üzemeltető*: az a természetes vagy jogi személy, aki az üzem működéséért felelősséget vállal és a szükséges hatósági engedélyek birtokában van;
- c) *munkaügyi ellenőrzés*: a foglalkoztatási, munkabiztonsági és egészségvédelmi feltételek hatósági vizsgálata;
- d) *környezetvédelmi ellenőrzés*: az illetékes környezetvédelmi hatóság által végzett, az üzem létesítésére, működésére, kibocsátására, hulladékgazdálkodására, vízhasználatára,

levegőterhelésére, valamint a környezet- és természetvédelmi jogszabályokban, hatósági engedélyekben és határozatokban előírt kötelezettségek betartására kiterjedő rendszeres vagy rendkívüli vizsgálat, ideértve a helyszíni ellenőrzést, a dokumentációk vizsgálatát, a mintavételt és a mérési adatok értékelését is.

3. §

(1) Akkumulátorgyár kizárólag olyan területen működhet, amely:

- a) ipari övezetbe sorolt,
- b) a lakott területektől legalább 3000 méteres védőtávolságra helyezkedik el,
- c) és rendelkezik a megfelelő víz-, energia- és hulladékgazdálkodási kapacitással.

(2) Amennyiben a törvény hatálybalépésekor működő akkumulátorgyár az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek nem felel meg, a működés kizárólag abban az esetben folytatható, ha a hiányosságok jogszabályban meghatározott határidőn belül orvosolhatók. A megfelelés biztosításáig az üzem működését a hatóság felfüggeszti.

(3) Amennyiben a feltételek teljesítése objektív okból nem lehetséges, vagy a meghatározott határidő eredménytelenül telik el, az üzem működési engedélyét vissza kell vonni.

4. §

(1) A törvény hatálybalépését követően a Környezetvédelmi és Munkaügyi Hatóság köteles valamennyi, Magyarország területén működő akkumulátorgyár engedélyét és működésének jogszabályi megfelelését hivatalból felülvizsgálni.

(2) A további működés csak akkor engedélyezhető vagy tartható fenn, ha

- a) az érintett település(ek) lakossága – a külön törvényben meghatározottak szerint megtartott helyi népszavazás útján – az üzem további működéséhez hozzájárulását adta,
- b) az üzem megfelel az uniós és hazai környezetvédelmi előírásoknak, különösen a 3. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek,
- c) rendelkezik kockázatkezelési tervvel,
- d) és bizonyítja, hogy a termelés során alkalmazott technológia megfelel a legjobb elérhető technika (BAT) követelményeinek.

5. §

(1) Az akkumulátorgyárak állandó és folyamatos környezetvédelmi és munkaügyi ellenőrzés alatt állnak.

(2) A hatóság jogosult bármikor, előzetes bejelentés nélkül helyszíni vizsgálatot tartani.

(3) A munkavállalók egészségügyi állapotát, munkabiztonsági feltételeit és a foglalkoztatás jogszerűségét negyedévente ellenőrizni kell.

(4) Az ellenőrzések eredményeit évente összesíteni kell és az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottsága számára be kell nyújtani.

6. §

(1) Aki a törvény rendelkezéseit megszegi, az:

- a) környezetvédelmi jogsértés esetén a tevékenységét azonnal felfüggesztő határozattal sújtható,

b) ismételt vagy súlyos szabálysértés esetén az üzem működési engedélye visszavonható.

(2) A munkaügyi vagy környezetvédelmi előírások ismételt megszegése esetén az üzemeltető 500 millió forintig terjedő bírsággal sújtható.

7. §

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény VII. Fejezete a 84/A. §-át megelőzően a következő alcím címmel egészül ki:

„AZ AKKUMULÁTORGYÁRTÓ VEGYI ÜZEMRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS SZABÁLYOK”

8. §

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény a következő 84/A–84/D. §-sal egészül ki:

„84/A. §

(1) E törvény rendelkezéseit az akkumulátorgyártó vegyi üzem esetében a következő eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) E törvény hatályba lépését követően az akkumulátorgyár üzemeltetője a 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 3. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelő biztonsági jelentést készít, melyet megküld a munkavédelmi hatóság területi szervének. Az akkumulátorgyár a továbbiakban a biztonsági jelentésben foglaltak szerint köteles működni.

(3) Az akkumulátorgyár további működésének feltétele a munkavédelmi szempontú soron kívüli vizsgálat. E vizsgálat célja annak megállapítása, hogy a létesítmény, a munkahely, a munkaeszköz, a technológia megfelel az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez szükséges tárgyi, személyi, szervezési, munkakörnyezeti feltételeknek.

(4) A soron kívüli vizsgálat során különösen vizsgálni kell, hogy rendelkezésre állnak-e a létesítést végzők (tervező, kivitelező) nyilatkozatai, a munkavédelmi követelmények kielégítését bizonyító mérési eredmények, a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok, tanúsítványok, a szükséges hatósági engedélyek, az üzemeltetéshez szükséges utasítások.

(5) A biztonsági jelentésben az üzemeltető bemutatja a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset megelőzésével és annak hatásai elleni védekezéssel kapcsolatban kialakított fő célkitűzéseit, valamint azt az üzemi szervezeti és eszközrendszert, amely biztosítja az egészség és a környezet magas fokú védelmét.

(6) A biztonsági jelentésben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek azonosítása és kockázatuk részletes elemzése alapján az üzemeltető meghatározza a veszélyes anyagok környezetbe kerülésének lehetőségeit, esetleges módjait és a károsító hatásait; azok valószínűségét; a veszélyes anyagok vagy a fizikai hatások terjedését; a személyek, valamint az anyagi javak és a környezet veszélyeztetettségének mutatóit. Ezzel összefüggésben javaslatot tehet a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körüli veszélyességi övezet kijelölésére.

(7) A biztonsági jelentésben az üzemeltető bizonyítja, hogy a veszélyes anyagokkal kapcsolatos

súlyos balesetek kialakulásának lehetőségeit a biztonsági irányítási rendszer, az irányítási rendszer kialakítása során figyelembe vette.

(8) Az üzemeltető a biztonsági jelentés benyújtásával egyidejűleg katasztrófavédelmi engedély iránti újbóli kérelmet terjeszt elő.

(9) A biztonsági jelentés soron kívüli felülvizsgálatát mind a hatóság, mind az üzemeltető kezdeményezheti. A biztonsági jelentést az alábbi esetekben soron kívül felül kell vizsgálni:

- a) a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben olyan változások történtek, amelynek a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset kockázatát növelő vagy a védelmi rendszert érintő hatása van,
- b) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek, veszélyes anyagokkal kapcsolatos események értékeléséből levont tanulságok vagy a műszaki fejlődés következtében új információk állnak az üzemeltető rendelkezésére,
- c) a veszélyazonosításban vagy a hatások értékelésében kialakult korszerűbb módszerek erre okot adnak,
- d) veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezése esetén.

(10) Az üzemeltető haladéktalanul tájékoztatja a hatóságot a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem üzemeltetője nevének, székhelyének, a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem címének, az üzemeltetésért felelős személy – amennyiben különbözik az üzemeltetőtől – nevének vagy beosztásának megváltozásáról.

(11) A biztonsági jelentés elfogadásától számított egy éven belül, azt követően évente végrehajtandó (a továbbiakban: soros), vagy soron kívüli felülvizsgálatról készült jegyzőkönyvet az üzemeltető a hatóság területi szervének soros felülvizsgálat, vagy az általa kezdeményezett soron kívüli felülvizsgálat esetében haladéktalanul, a hatóság által kezdeményezett soron kívül felülvizsgálat esetében a hatóság határozatában meghatározott határidőn belül megküldi. Ha a felülvizsgálat eredményeképpen a hatóság döntése szerint a biztonsági jelentést módosítani szükséges, akkor annak módosítással érintett részét, jelentős tartalmi módosítás esetében a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt biztonsági jelentést az üzemeltető a hatóság határozatában meghatározott határidőn belül megküldi a hatóság területi szervének.

(12) A hatóság a védendő adatokat nem tartalmazó biztonsági jelentést vagy biztonsági elemzést nyilvános betekintés céljából megküldi a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem hatásai által veszélyeztetett település polgármesterének, a fővárosban a főpolgármesternek, illetve a területi védelmi bizottságnak is.

(13) A feltárt veszélyek elhárítására az üzemeltető belső védelmi tervet dolgoz ki. Ennek során a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezéssel kapcsolatos feladatokat módszeres elemzéssel feltárja, majd megjelöli a végrehajtásukkal kapcsolatos feltételeket, személyeket, erőket és eszközöket. A belső védelmi tervben meghatározott feladatok álljanak arányban a biztonsági jelentésben leírt veszélyeztetéssel, és a meghatározott szervezetek, erők és eszközök pedig legyenek képesek a súlyos balesetek megelőzésére, következményeinek csökkentésére. Az üzemeltető a belső védelmi tervben megteremti az abban megjelölt feladatok végrehajtásához szükséges feltételeket, önállóan vagy más üzemeltetővel közösen megalakítja, felkészíti és a biztonsági elemzésben, biztonsági jelentésben rögzített veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleseti eseménysorokhoz rendelkezésre, a megfelelő eszközökkel felszereli a védekezésben érintett végrehajtó szervezeteket, létrehozza a védekezéshez szükséges üzemi infrastruktúrát.

(14) Az üzemeltető a belső védelmi terv felülvizsgálatát legalább évenként, továbbá a biztonsági jelentés soros és soron kívüli felülvizsgálata esetén elvégzi.

(15) Az akkumulátorgyár üzemeltetője által a hatóságnak megküldött biztonsági jelentés elfogadását követő 6 hónapon belül a rendelet 9. mellékletben meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelő, végleges és jóváhagyott külső védelmi tervet készít.

(16) A külső védelmi terv elkészítésében a mentőszolgálat, a rendőrség, az illetékes környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint népegészségügyi hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal, a vízügyi hatóság, valamint a területi védelmi bizottság és az üzemeltető részt vesz és véleményt nyilvánít.

(17) A polgármester a külső védelmi tervről 21 napra hirdetményt tesz közzé a rendelet 10. melléklet 7. pontjában felsoroltaknak megfelelően, amely idő alatt az érintett nyilvánosság ahhoz észrevételeket tehet. A polgármester a külső védelmi tervvel kapcsolatos észrevételeit az érintett nyilvánosságtól hozzá érkezett észrevételekkel együtt a hatóság helyi szervének a hirdetményi közzététel lezárását követő 8 napon belül megküldi. A hatóság helyi szerve az észrevételekkel kapcsolatos véleményét és a figyelembe vett észrevételek alapján átdolgozott külső védelmi tervet megküldi a hatóság területi szervének a hirdetményi közzététel lezárását követő 20 napon belül.

(18) A hatóság helyi szerve a polgármesterrel és a területi védelmi bizottsággal együtt a vélemények alapján elkészíti a külső védelmi tervet, melyet a hatóság megküld a (16) bekezdésben felsorolt szervezetek számára.

84/B. §

(1) Az akkumulátorgyárban minden 100 munkavállaló után kötelező munkavédelmi képviselőt választani. A munkavédelmi képviselő választást a kötelezettség keletkezésének napjától számított három hónapon belül meg kell tartani. Amennyiben a munkavédelmi képviselők száma eléri a hármat, úgy munkahelyi munkavédelmi bizottságot (a továbbiakban: bizottság) hozhatnak létre. Bizottság létrehozása esetén a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat – ha azok a munkavállalók összességét érintik – a bizottság gyakorolja.

(2) A munkavédelmi képviselőnek főállású, munkaügyi végzettséggel rendelkező munkavállaló választható, akinek a megválasztását követő hat hónapon belül el kell végeznie a legalább 16 órás alapképzést.

(3) A munkavédelmi képviselőnek az alapképzést követően, valamint újraválasztása esetén évente legalább 8 órás – a munkaügyi hatóság által szervezett – továbbképzésben kell részt vennie.

(4) Amennyiben a munkavédelmi képviselő a biztonságos és egészséges munkavégzés körülményeit veszélyeztetve érzi, abban az esetben köteles az adott munkafolyamatba beavatkozni, a munkaügyi hatóságok felé jelzést leadni, illetve kezdeményezheti a veszélyes ipari védelmi ügyintézőnél a tevékenység ideiglenes felfüggesztését.

(5) Az akkumulátorgyár üzemeltetője összmunkáltatói szinten paritásos munkavédelmi testületet (a továbbiakban: testület) hoz létre, amelyben egyenlő számban vesznek részt a munkavállalók és a munkáltató képviselői.

(6) A testületnek a munkavállalói és munkáltatói oldalán azonos számú rendes, valamint póttagjai vannak. A póttag meghatalmazás alapján helyettesíti a rendes tagot, illetve a rendes tag

megbízatásának valamilyen ok miatti megszűnése esetén helyére lép.

(7) A testületbe a munkavállalók képviselőit (rendes és póttagot) a 70/A. § (1) bekezdése a) pontja szerint megválasztott munkavédelmi képviselők maguk közül titkos szavazás útján jelölik. A munkáltató kezdeményezi a testület létrehozását, biztosítja a szavazás lebonyolításának feltételeit.

(8) A munkáltató köteles a testületbe döntésre jogosult vezető állású munkavállalót (Mt. 208. §), továbbá munkáltatói munkavédelmi feladatokat részben vagy egészben ellátó személyt (intézkedésre jogosult munkairányítót, illetve a munkáltatóval szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyban lévő munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személyt) kijelölni. A munkáltató számára rendszeres munkavédelmi szolgáltatást nyújtó munkavédelmi szakmai képesítéssel rendelkező személyek meghívottként vesznek részt a testület munkájában.

(9) A testület rendes és póttagjainak megbízatása öt évre szól.

(10) A testület elnöki tisztét a munkavállalók, illetve a munkáltatók képviselői felváltva gyakorolják. A testület rendes és póttagjainak számában, a tagok megbízatásának megszűnése, valamint a visszahívás feltételeiben, elnöklési és működési rendjében, ügyrendjében, egyéb, a testület tevékenységével összefüggő eljárási kérdésekben a munkavállalók képviselői és a munkáltató állapodnak meg. A testület működésének feltételeit a munkáltató biztosítja.

(11) A testület az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében:

- a) rendszeresen, de évente legalább egy alkalommal értékeli a munkahelyi munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulását, és az ezzel összefüggő lehetséges intézkedéseket;
- b) megvitatja a munkahelyi munkavédelmi programot, figyelemmel kíséri annak megvalósítását;
- c) állást foglal a munkavédelmet érintő belső szabályok tervezetéről;
- d) kapcsolatot tart az érintett települések polgármestereivel és a területi védelmi bizottsággal.

(12) A testület működése nem érinti a munkavédelmi képviselő, a munkahelyi munkavédelmi bizottság jogállását, valamint a munkáltatónak a munkavédelmi követelmények megvalósításáért a törvényben meghatározott felelősségét. A munkavállalónak, a munkavédelmi képviselőnek (bizottságnak) és a munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés érdekében együtt kell működniük, jogaikat és kötelezettségeiket rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolniuk, illetve teljesíteniük, így különösen a szükséges információt (tájékoztatást) még az intézkedés bevezetését érintő döntés előtt egymás részére megadniuk.

(13) Az akkumulátorgyár üzemeltetője veszélyes ipari védelmi ügyintézőt köteles alkalmazni vagy megbízni, aki legalább középfokú műszaki végzettséggel, és

- a) középszintű katasztrófavédelmi, polgári védelmi vagy tűzvédelmi szakmai képesítéssel vagy
- b) veszélyes ipari védelmi ügyintézői képesítéssel rendelkezik.

(14) A veszélyes ipari védelmi ügyintéző

- a) a hatósággal folyamatos kapcsolatot tart,
- b) követi a vonatkozó jogszabályok változását,
- c) veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, esemény esetében a bekövetkező eseményről jelentést, tájékoztatást készít, gondoskodik továbbá azok hatóság részére történő megküldéséről, illetve a tevékenység folytatását a hatóság döntéséig felfüggesztheti,
- d) szervezi és értékeli a belső védelmi tervben foglaltak gyakoroltatását,
- e) a belső védelmi terv pontosításáról, felülvizsgálatáról és gyakoroltatásáról jegyzőkönyvet készít, amelyet megküld a hatóság részére, és

f) részt vesz a hatósági ellenőrzéseken és a helyszíni szemléken.

84/C. §

(1) A hatóság központi szerve a hatósági ellenőrzésekre vonatkozóan éves ellenőrzési tervet készít, melyben szerepelteti a terv területi hatályát, a releváns biztonsági kérdések általános értékelését, a hatósági ellenőrzés hatálya alá vont veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek és a dominóhatásban érintettek körét, a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek és üzemzavarok kivizsgálása érdekében lefolytatott, a társhatóságokkal közösen végzett, valamint az időszakos hatósági ellenőrzések elveit és módszereit.

(2) A hatóság munkahelyi kockázatértékelés, munkavédelmi üzembe helyezés elvégzésére vonatkozó rendelkezések és az egyéb munkavédelmi előírások megvalósulását helyszíni szemle és irat betekintés útján ellenőrzi, melynek eredményeként a munkavédelmi hatóság – figyelemmel a katasztrófavédelmi engedély kiadására jogosult szerv álláspontjára – dönt az akkumulátorgyár működés folytatásának engedélyezéséről, illetve elutasításáról.

(3) A hatóság a már működő akkumulátorgyárakat legalább félévente egyszer a biztonsági irányítási rendszere vagy az irányítási rendszere, azon belül az üzemeltető által hozott intézkedésekre, jelentésekre és egyéb nyomon követési dokumentumokra is kiterjedően ellenőrzi (a továbbiakban: időszakos hatósági ellenőrzés).

(4) Az előre meghatározott ellenőrző vizsgálati program szerinti időszakos hatósági ellenőrzés esetében különös figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a) az üzemeltető bizonyítani tudja, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben végzett tevékenységekkel kapcsolatban a súlyos balesetek megelőzése, valamint a súlyos balesetek következményeinek csökkentése érdekében megfelelő erőket és eszközöket biztosít, valamint megfelelő intézkedéseket tesz, mind a telephelyen, mind azon kívül;
- b) a biztonsági jelentésben vagy a belső védelmi tervben foglalt adatok és információk megfeleljenek az üzemi körülményeknek.

(5) Az időszakos felülvizsgálat alatt kötelező a besoroláshoz szükséges határérték mérés hatósági elvégzése – pl.: zajterhelés, vegyi anyagok szennyezési értékeinek mérése.

(6) A hatóság az érintett település polgármesterének kezdeményezése alapján, illetve a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset, veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar körülményeinek kivizsgálása érdekében a tudomásszerzést követően haladéktalanul hatósági ellenőrzést tart.

(7) A hatósági ellenőrzés során feltárt műszaki, vezetési és szervezeti hiányosságok megszüntetésére a hatóság megfelelő határidő biztosításával kötelezi az üzemeltetőt, aki a megtett intézkedéseiről írásban tájékoztatja a hatóságot.

(8) A hatósági ellenőrzés során feltárt súlyos emberi életet, környezetet veszélyeztető hiányosság esetén az akkumulátorgyár működését felfüggeszti. A felfüggesztés a munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető körülmény elhárításáig tart. A hatóság a felfüggesztést követő hat hónapon belül utólagos hatósági ellenőrzést tart.

(9) A munkavédelmi hatóság munkavédelmi bírságot alkalmaz az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztó, és ezzel a munkavállaló életét, testi épségét vagy egészségét súlyosan veszélyeztető munkáltatóval szemben.

(10) A munkavédelmi bírság összege 1 000 000 Ft-tól 100 000 000 Ft-ig terjedhet.

(11) A munkavédelmi hatóság a munkavédelmi bírságot telephelyenként szabja ki, amennyiben az azonos időben lefolytatott eljárás során megállapítást nyer, hogy a (7) bekezdésben leírt veszélyeztetést ugyanazon jogszabályi rendelkezést megsértve a munkáltató több telephelyén valósítja meg.

(12) A munkavédelmi hatóság a munkavédelmi bírság összegének megállapításánál a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott szempontok mellett mérlegeli

- a) a megsértett jogszabályi előírások számát,
- b) a veszélyeztetés várható következményeit,
- c) a sérülés és az egészségkárosodás mértékét,
- d) a munkáltató által foglalkoztatott munkavállalók számát és éves nettó árbevételét vagy mérlegfőösszegét,
- e) a határértékkel jellemzett kóroki tényezőkre megadott határérték túllépése mértékét, valamint
- f) a bírság kiszabására okot adó veszélyeztetés kialakulásához vezető egyéb mulasztás személyi és tárgyi körülményeit.

84/D. §

(1) Az érintett településen élő lakosság bejelentései, panaszai alapján a polgármester soron kívüli munkaügyi ellenőrzést kezdeményezhet a hatóság helyi szervénél.

(2) Az átláthatóság elve alapján az akkumulátorgyár üzemeltetőjének kötelező elhelyezni az akkumulátorgyár 200 méteres körzetében, vagy az érintett önkormányzatok lakott területén belül nyilvános, a lakosság számára is könnyen elérhető helyen monitoring mérőállomást, amely vizuális módon mutatja az akkumulátorgyár zajterhelési és egyéb, az akkumulátorgyár működésével összefüggésben keletkező veszélyes, az egészségre kockázatot jelentő anyagok általános határértékeit és az éppen aktuális, jelenlegi értékeket összehasonlítható formában.”

9. §

(1) A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

„g) a munkabiztonsági szaktevékenység végzésére jogosult személyek nyilvántartásának és továbbképzésének szabályait rendeletben határozza meg,”

(2) A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. § (2) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)

„h) az akkumulátorgyárak fokozott környezetvédelmi és munkaügyi ellenőrzésének megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása érdekében a Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló 2025. évi LXIX. törvényben átcsoportosítást hajtson végre.”

10. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

11. §

- (1) 2026. március 31. napját követően Magyarország területén új akkumulátorgyár nem létesíthető.
- (2) A (1) bekezdésben meghatározott időpontot követően akkumulátorgyár létesítésére irányuló hatósági engedély nem adható ki.
- (3) A tilalom kiterjed a meglévő akkumulátorgyárak kapacitásbővítésére és új gyártósor létesítésére is.

Általános indokolás

Egyre több az akkugyár Magyarországon, többek között Debrecenben, Gödön, Iváncsán, Komáromban, illetve Gödöllőn is működnek, illetve működni fognak majd akkumulátorgyártáshoz köthető üzemek, emellett pedig Magyarország válik Kína legnagyobb vegyianyag-elosztóközpontjává. Az elmúlt években az akkumulátorgyárakban és feldolgozóknál súlyos, halálos munkabalesetek, valamint mérgezések történtek, különösen a szigetszentmiklói SungEel Kft. akkufeldolgozóban, illetve az SK On Hungary iváncsai akkumulátorgyárában.

A napokban került nyilvánosságra, hogy a kormány már 2023 tavaszán részletes, titkosszolgálati eszközökkel szerzett jelentésekből tudott arról: a gödi Samsung SDI akkumulátorgyárban dolgozók egy része a megengedett határértéket sokszorosan – egyes mérések szerint akár több százszorosan – meghaladó mennyiségű rákkeltő vegyi anyagot lélegzett be. A kormány ennek ellenére nem állította le a gyártást, noha erre jogi és hatósági lehetősége is lett volna, és ezzel súlyosan veszélyeztette a munkavállalók egészségét, valamint a környéken élők biztonságát.

A döntés hátterében nem a magyar emberek védelme, hanem multinacionális vállalatok, különösen a Samsung gazdasági érdekeinek kiszolgálása állt. Ez a gyakorlat elfogadhatatlan, és egy jogállamban nem fordulhat elő.

Mindezekre tekintettel, az emberi élet és egészség védelme érdekében a Demokratikus Koalíció képviselőcsoportja jelen törvényjavaslat benyújtásával 2026. március 31-ét követően megtiltaná új akkumulátorgyárak létesítését, valamint a meglévő üzemek kapacitásbővítését. A már működő akkumulátorgyárak esetében a javaslat fokozott környezetvédelmi és munkaügyi ellenőrzést rendel el, annak érdekében, hogy a tevékenység kizárólag a jogszabályok maradéktalan betartása és a munkavállalók, valamint a lakosság egészségének védelme mellett folyhasson.

Véleményünk szerint már az akkumulátorgyárak építésekor sem számít az emberélet az Orbán-kormány által pénzelt nagyvállalatok számára. Az újabb halálesetek megelőzése érdekében azonnal le kell állítani az összes akkumulátorgyár-építést Magyarországon, és a lehető legmagasabb munkavédelmi bírsággal kell sújtani a munkások halálában vétkes akkumulátorgyártó cégeket. Ugyanis már többször bebizonyosodott, hogy az akkumulátorgyártás veszélyezteti a munkásokat és a környező települések lakóit is, de a kormányt csak az ázsiai nagyvállalatok profitja érdekli.

Az akkumulátorgyárakban történt halálos balesetek és tömeges súlyos egészségkárosodások miatt, a további hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges olyan intézkedések megtétele, ami

rászorítja az akkumulátorgyárakat a Magyarországon hatályos munkavédelmi jogszabályok maradéktalan betartására már a működésük megkezdése előtt, majd azt követően folyamatosan.

A Demokratikus Koalíció törvényjavaslata ezért kötelező, folyamatos, érdemi hatósági ellenőrzést ír elő annak érdekében, hogy a magyar munkavállalók és a lakosság egészsége soha többé ne válhasson a profit és a politikai érdekek áldozatává.

A hasonló események sorozatossá válásának megelőzése érdekében elkerülhetetlen a munkavédelem hatósági felügyeletének újjászervezése, úgy hogy az akkumulátorgyárak esetében engedélyező hatósági feladatokat is szükséges a hatáskörükbe utalni. A hatóság munkahelyi kockázatértékelés és munkavédelmi üzembe helyezés elvégzésére vonatkozó rendelkezések és az egyéb munkavédelmi előírások megvalósulását már a cégek működésének megkezdése előtt helyszíni szemle és irat betekintés útján ellenőrizhetné a munkavédelmi hatóság felügyelője, és az ellenőrzés eredményeként születne meg a döntés a működés megkezdésének engedélyezésére (vagy nem engedélyezésére). A hatáskör bővítése a Munkavédelmi törvény módosítása útján valósulhat meg.

Az akkumulátorgyárakban főállású, szakmai végzettséggel rendelkező, megfelelő munkaügyi védettséggel bíró munkavédelmi képviselőt és veszélyes ipari védelmi ügyintézőt kell foglalkoztatni.

Az akkumulátorgyárakban a munkavédelmi képviselőknek a szakmai végzettség megkövetelése mellett elő kell írni, hogy a munkaügyi hatóság által szervezett tanfolyamot kelljen elvégezni az akkumulátorgyár által biztosított költségen.

A javaslat a munkavédelmi képviselő számára indítványozási jogot biztosít munkavédelmi kérdésben: amennyiben a biztonságos és egészséges munkavégzés körülményeit veszélyeztetve érzi, úgy legyen lehetősége az adott munkafolyamatba beavatkozni, a hatóságok felé jelzést leadni és kezdeményezhesse az egészséget veszélyeztető berendezés használatának megtiltását, melyről végső esetben a hatóság dönt.

A már működő gyárak esetében az időszakos felülvizsgálat alatt kötelező legyen a besoroláshoz szükséges határérték mérés hatósági elvégzése – pl.: zajterhelés, vegyi anyagok szennyezési értékeinek mérése, stb.

Az akkumulátorgyárak esetében a javaslat jelentősen növeli a kiszabható munkavédelmi bírságok összegét, a kellő visszatartó erő érdekében.

A javaslat az akkugyárak üzemeltetői számára szoros együttműködési kötelezettséget ír elő az érintett települések polgármestereivel, illetve a védelmi bizottságokkal. Minden esetben kötelező személyes közmeghallgatást tartani, melyre meg kell hívni az érintett településen élő lakosságot, az érintett polgármestereket, az üzemeltetőt, a hatóságot, a területi védelmi bizottságot, valamint a 23. § (2) bekezdésében felsorolt hatóságokat és az érintett – részvételi szándékukat előzetesen bejelentő

– társadalmi szervezeteket, különösen a környezetvédelem ügyének előmozdítása érdekében a vonatkozó jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelően működő szervezeteket is. A polgármesternek a lakosság jelzései, panaszai alapján lehetőséget biztosít a javaslat, hogy soron kívüli vizsgálatot kezdeményezzen a hatóság területi szervénél, aki ennek 3 napon belül köteles eleget tenni.

A javaslat előírja továbbá, hogy az akkumulátorgyárak meghatározott környékén, a gyártól meghatározott távolságban elhelyezett, nyilvános, a lakosság által is elérhető monitoring mérőállomásokat kell létrehozni, amelyek vizuálisan leolvasható módon mutatják az aktuális zaj és egyéb kockázati mutatókat. A javaslat nem iparpolitikai, hanem közérdekű biztonsági és jogállami garanciákat kíván érvényesíteni: a magyar állampolgárok, munkavállalók és települések érdekeinek védelmét helyezi előtérbe.

A javaslat kimondja azt is, hogy 2026. március 31-ét követően Magyarország területén új akkumulátorgyár nem létesíthető, és ilyen tevékenységre hatósági engedély nem adható ki.

A törvényjavaslat a fenntartható fejlődés és a környezetvédelem területén megfogalmazott szakpolitikai irányelvek alapján, Dobrev Klára 150 pontos programjában rögzített célkitűzésekkel összhangban készült.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

Rögzíti a törvény célját: a környezet- és egészségvédelem, a jogbiztonság, valamint a munkavállalói és lakossági érdekek védelmének megerősítését.

2. §

Meghatározza az alapfogalmakat, különös tekintettel az „akkumulátorgyár” és a „munkaügyi ellenőrzés” definíciójára, ezzel egyértelművé téve a törvény hatályát és alkalmazási körét.

3. §

A rendelkezés célja annak biztosítása, hogy akkumulátorgyár kizárólag olyan területen működhessen, amely területfelhasználási, településrendezési és környezetvédelmi szempontból is alkalmas az ilyen tevékenység befogadására. Az ipari övezethez kötés garanciát jelent arra, hogy a

tevékenység ne lakó- vagy vegyes funkciójú területeken valósuljon meg.

A legalább 3000 méteres védőtávolság előírása a megelőzés és az elővigyázatosság elvéből következik. Az akkumulátorgyártás jelentős zaj-, porterheléssel, valamint potenciális környezeti és egészségügyi kockázatokkal járhat, ezért indokolt olyan minimális távolság meghatározása, amely csökkenti a lakott területeket érő közvetlen terhelés és kockázat mértékét.

A megfelelő víz-, energia- és hulladékgazdálkodási kapacitás meglétének előírása annak biztosítását szolgálja, hogy az üzem működése ne veszélyeztesse a térség vízbiztonságát, energiaellátását, illetve ne okozzon aránytalan környezeti terhelést a hulladékkezelés területén.

A (2) és (3) bekezdések a már működő üzemek tekintetében teremtenek egyértelmű jogi helyzetet. A szabályozás nem automatikus bezárást ír elő, hanem lehetőséget biztosít a jogszabályi megfelelés utólagos biztosítására, ugyanakkor a lakosság és a munkavállalók védelme érdekében a megfelelésig a működés felfüggesztését teszi kötelezővé. Amennyiben a feltételek teljesítése objektív okból nem lehetséges, vagy a hiányosságok a meghatározott határidőn belül nem kerülnek orvoslásra, a működési engedély visszavonása indokolt.

4. §

A rendelkezés célja annak biztosítása, hogy a már működő akkumulátorgyárak tevékenysége is teljes körűen megfeleljen a hatályos környezetvédelmi és munkaügyi előírásoknak, valamint a törvényben meghatározott szigorúbb feltételeknek. A hivatalbóli, kötelező hatósági felülvizsgálat kizárja annak lehetőségét, hogy korábban kiadott engedélyek érdemi ellenőrzés nélkül fennmaradjanak.

A további működés feltételhez kötése – ideértve a helyi lakosság hozzájárulását, a jogszabályi megfelelést, a kockázatkezelési terv meglétét és a legjobb elérhető technika alkalmazását – a megelőzés és az elővigyázatosság elvének érvényesítését szolgálja. A szabályozás célja, hogy a működő üzemek kizárólag a munkavállalók, a lakosság és a környezet védelmét garantáló feltételek mellett folytathassák tevékenységüket.

5. §

A javaslat egyik legfontosabb eleme az állandó munkaügyi ellenőrzés előírása. Ez biztosítja, hogy az akkumulátorgyárakban ne fordulhasson elő tartós jogsértés, kényszer- vagy túlmunka, illetve a munkavédelmi szabályok megsértése. Az éves országgyűlési jelentési kötelezettség parlamenti ellenőrzést is biztosít.

6. §

Súlyos és visszatartó erejű szankciókat határoz meg, beleértve az engedély visszavonását és a magas pénzbírságokat, ezzel valódi jogkövetési kényszert teremtve.

7-8. §

A rendelkezés célja, hogy az akkumulátorgyártó vegyi üzemek működésére a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekre irányadó, fokozott biztonsági és munkavédelmi szabályok alkalmazását írja elő, figyelemmel a tevékenység kiemelt környezeti és egészségügyi kockázataira.

A törvény a biztonsági jelentés kötelező elkészítésével, a soron kívüli munkavédelmi vizsgálattal, a belső és külső védelmi tervek rendszerével, valamint a rendszeres és rendkívüli hatósági ellenőrzések előírásával a megelőzés és az elővigyázatosság elvét érvényesíti. A szabályozás biztosítja, hogy a veszélyes anyagokkal kapcsolatos kockázatok azonosítása, elemzése és kezelése dokumentált, ellenőrizhető és folyamatosan felülvizsgált módon történjen.

A munkavédelmi képviselő megerősítése, a paritásos munkavédelmi testület létrehozása, valamint a veszélyes ipari védelmi ügyintéző alkalmazásának előírása a munkavállalók egészségének és biztonságának intézményes védelmét szolgálja. A részletes hatósági ellenőrzési rendszer, a kötelező időszakos vizsgálatok, valamint a szigorú bírságolási szabályok garanciát teremtenek arra, hogy a jogszabályi követelmények ne pusztán formálisan, hanem ténylegesen érvényesüljenek.

A rendelkezés célja az akkumulátorgyárak működésének rendszeres, kiszámítható és érdemi hatósági ellenőrzés alá vonása. Az éves ellenőrzési terv, a félévente kötelező időszakos vizsgálat, valamint a soron kívüli ellenőrzés lehetősége biztosítja, hogy a biztonsági és munkavédelmi követelmények teljesülése ne egyszeri, hanem folyamatos kontroll mellett történjen.

A szabályozás külön hangsúlyt helyez a tényleges kockázatok mérésére, a biztonsági irányítási rendszer valós működésének vizsgálatára, valamint a súlyos hiányosságok esetén alkalmazandó azonnali felfüggesztésre. A bírságolási rendelkezések célja, hogy a jogsértéseknek arányos, de visszatartó erejű következménye legyen, figyelembe véve a veszélyeztetés mértékét és a munkáltató gazdasági súlyát.

A rendelkezések összességében a munkavállalók életének és egészségének védelmét, valamint a környezet biztonságát szolgáló hatékony, számonkérhető és átlátható ellenőrzési rendszert teremtenek.

A 84/D. § célja a helyi közösségek védelmének és bevonásának erősítése az akkumulátorgyárak működésének ellenőrzésében. A polgármester számára biztosított kezdeményezési jog lehetővé teszi, hogy a lakossági bejelentések és panaszok alapján a hatóság soron kívüli munkaügyi ellenőrzést folytasson le, ezáltal biztosítva a gyors és hatékony reagálást az esetleges munkavédelmi hiányosságokra.

A monitoring mérőállomás kötelező elhelyezésének előírása az átláthatóság és a nyilvánosság elvét szolgálja. A zajterhelésre és az egészségre kockázatot jelentő anyagokra vonatkozó aktuális adatok közérthető, összehasonlítható módon történő megjelenítése lehetővé teszi a lakosság számára a környezeti terhelés folyamatos nyomon követését. A szabályozás erősíti a közbizalmat, elősegíti a megelőzést, és hozzájárul ahhoz, hogy a környezetvédelmi és munkavédelmi követelmények betartása ne csupán hatósági, hanem társadalmi kontroll mellett is érvényesüljön.

9. §

A javaslat a fokozott munkaügyi ellenőrzések személyi és tárgyi feltételeit biztosítja azáltal, hogy felhatalmazást ad a kormánynak a költségvetési átcsoportosításra.

10. §

Hatályba léptető rendelkezés.

11. §

A rendelkezés célja annak kimondása, hogy 2026. március 31-ét követően Magyarország területén új akkumulátorgyár nem létesíthető, és ilyen tevékenységre hatósági engedély nem adható ki.

Az elmúlt évek tapasztalatai rámutattak arra, hogy az akkumulátorgyártás jelentős környezeti terheléssel, vízfelhasználással, valamint munka- és egészségvédelmi kockázatokkal járhat, amelyek különösen sűrűn lakott vagy vízhiánnyal küzdő térségekben súlyos következményekkel fenyegetnek. A magyar gazdaság hosszú távú érdeke nem a környezeti kockázatokkal járó, nagy erőforrás-igényű iparágak további korlátlan betelepítése, hanem a fenntartható, magas hozzáadott értékű és a természeti erőforrásokat kímélő fejlesztési pálya erősítése.

A javaslat egyértelmű jogi helyzetet teremt az engedélyezési gyakorlatban, és kizárja annak lehetőségét, hogy újabb, jelentős környezeti terheléssel járó beruházások induljanak Magyarországon. A szabályozás összhangban áll a megelőzés és az elővigyázatosság elvével, valamint a környezethez és az egészséges életfeltételekhez való jog érvényesítésének követelményével.

A tilalom célja a környezeti és egészségügyi kockázatok további növekedésének megakadályozása, valamint annak biztosítása, hogy Magyarország fejlődési iránya a fenntarthatóság és a jövő nemzedékek érdekeinek figyelembevételével kerüljön meghatározásra.